

והואיל וכבר ידוע⁷⁰ שאין הבדל בטומאה בין בועל נדה או זבה⁷¹ או יולדת בתוך שבעה לזכר או ארבעה עשר לנקבה כמו שאמר יתעלה (מנורע טו, לג) ולאיש אשר ישכב עם טמאה, לפיכך נקרא אותו בועל טמאה, והוא אשר נמנה אותו אחד מכלל אבות הטומאות, ולא נמנה בועל נדה לבדו ובועל זבה לבדו ובועל יולדת לבדו כיון שהכל דבר אחד.

וממה שאתה צריך לדעת שכל זמן שלא תטהר הטמאה במי מקוה הרי היא מטמאה את בועלה, ואפילו נשארה כמה שנים אחר שפסק הדם לא תטהר בזמן בלי מי מקוה⁷².

וכן המרכב והמשכב כל אחד מהם אב, ולא נמנה משכב הזב לבדו ומשכב מצורע⁷³ לבדו ומשכב זבה לבדו ומשכב נדה לבדו, כיון שדין הכל אחד⁷⁴, אלא נמנה משכב אחד בלבד יטמאהו כל מי שיטמאהו. וכך נמנה גם דם טמאה ויהיה זה כולל דם נדה ודם זיבה ודם יולדת,

דעת שלמה

70. רבינו בא לבאר את המנין שמנה בסוף פ"א (אות י"ב) שהוא שלשים ושנים, דלפי החשבון היה צ"ל ארבעים ותשע, וע"ז כתב שמנה בועל נדה זבה ויולדת לאחד, וכן מושב של זב זבה נדה יולדת ומצורע לאחד, וכן מרכב, רוק, מי רגלים, ודם לאחד.

71. משמע מדברי רבינו שאין חילוק בין זבה קטנה (שומרת יום כנגד יום) לבין זבה גדולה (שצריכה שבעה נקיים) וכמו שפסק רבינו בחיבורו פ"ג ממטמאי משכב ומושב ה"ג, ודלא כשיטת הראב"ד בסוף פרשת מצורע, שהבועל תלוי בה שאם לא תראה ג' ראיות הרי הוא טמא רק עד הערב, ואם תראה טמא הוא שבעה. ועל שיטת הראב"ד הקשה במקדש דוד (בטהרות סימן מ"ח) ממה דאמרין בפסחים פא, א דלרבי יוסי הסובר דאמרין גבי זבה מקצת היום ככולו לא משכחת לה טומאת התהום בזיבה (היינו טומאה שאינה ידועה עכשיו ורק אח"כ תתברר הטומאה), ואמאי הרי משכחת לה בבא על שומרת יום וטבל שטומאתו תלויה בספק שמא היא תראה ואז יהיה טמא שבעה. ועוד יש לעיין דמשמע שהראב"ד הבין דהטומאה שיש בה עוברת אליו, וא"כ מדוע בועל יולדת נקיבה אינו טמא שבעה, ועוד שהרי בועל נדה יכול לטבול ביום השביעי כדאיתא ביומא ו, א משא"כ נדה טובלת רק בליל שמיני, אלא ע"כ שאף שהטומאה באה ממנה אבל זמן הטומאה אינו כמות.

72. כתב ב"מי מקוה" מפני שזבה אינה צריכה מים חיים, שמים חיים נאמר רק בזב, וכמו שהוכיח רש"י בשבת סה, ב מדברי התוספתא בזבים פ"ג ה"א.

73. כ"ה בתרגום ק' ובד' ובנבמ"ש, ואולם בד"ו לא כתוב משכב מצורע, וזו ראייה לכאורה שדעת רבינו שמשכב מצורע לא נעשה אב הטומאה וכמ"ש במי נפתוח המובא בהערה 76, אך א"א לומר כן ממה שכתב בפ"ג עמ' מ' ועיי"ש הע' 30 וכמ"ש בהערה הבאה.

74. ממה שכתב רבינו שמשכב מצורע זב דינו אחד מוכח דסבירא ליה שמצורע עושה משכב ומושב לאב הטומאה וכשיטת הרב משה מפונטייש"א המובא בתוס' בפסחים סז, ב (ד"ה שכן) וביומא ו, ב (ד"ה שמשמא) ומה דמבואר בגמרא שם שאינו עושה משכב ומושב איירי במצורע בימי ספרו, וכן מוכח עוד שיטת רבינו לקמן פ"ג עמ' מ' ועיי"ש הערה 30 וכן מבואר בפירושו לזבים פ"ב מ"ד, וכן מבואר בחיבורו פ"י מטומאת צרעת ה"א. ואולם שיטת תוס' שם וכ"כ ביומא שם שאף שמשמא משכב ומושב וכמו שדרשו בתו"כ ריש פרשת מצורע, מ"מ אינו עושה את המשכב לאב הטומאה, וממילא לדבריהם אין שייך למנות את משכבו כאב בפני עצמו שהרי אינו אב. ואולם עיין במי נפתוח (פרפר לב, א) שהוכיח מדעת רבינו דס"ל כדברי תוס' ועיין הערה 76.

ונראה שלשיטת הרמב"ם אין מקור למה שכתבו תוס', דהנה תוס' ביומא שם וכ"כ תוס' הרא"ש בנדה נד, ב (ד"ה יכול) שמקור הדין שאינו עושה את המשכב והמושב לאב הטומאה אלא ראשון לטומאה